

57. КУКУРУДЗЯНИЙ ЛАБІРИНТ – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ АГРОТУРИЗМУ

О. Б. Шидловська,
Т. І. Іщенко,
Я. С. Шевела

Національний університет харчових технологій

Потреба у відпочинку на природі від шаленого ритму міста, вживанні корисної, екологічно чистої їжі, підтриманні національних традицій посилюють попит на відпочинок у селі. Індустрія сільського туризму визнана експертами СОТ як одна з найбільш динамічно зростаючих секторів світового туристичного господарства. Обсяги надання агротуристичних послуг у постіндустріальних країнах нині практично у 2-4 рази перевищують обсяги зростання готельної бази й курортного сервісу [1].

Відпочинок у сільській місцевості для українців – не новина. З огляду на потужний агрорекреаційний потенціал та доступність для широких верств населення, сьогодні сільський зелений туризм або агротуризм в Україні – це перспективний напрям розвитку.

Агророзваги як інноваційний напрямок агротуризму в Україні маловідомі. Однією з найбільш популярних за кордоном агророзваг є кукурудзяний лабіринт.

Появі такої агророзваги слід завдячувати Бретту Гербсту, що мешкає в штаті Юта. Свого часу він орендував поле, виростив на ньому кукурудзу і вирізав лабіринти. Так Гербст почав залучати туристів, а публікація реклами у засобах масової інформації спричинила справжній ажіотаж. Саме так утворилася компанія «The Maize», працівники якої щороку вирізають на фермах лабіринти в кукурудзяних полях. З 1996 року компанія допомогла створити лабіринти більш, ніж на 1200 фермах США. Сам же Гербст вніс своє ім'я в книгу рекордів Гінесса, ставши творцем найбільшого в світі лабіринту. Лорі і Кен Графи, що сім років поспіль диверсифікують бізнес шляхом вирізання лабіринтів на власних кукурудзяних полях, стверджують, що за цей час у них побувало понад 100 000 туристів, що принесло значний додатковий дохід.

Лабіринти з кукурудзи створюють на сільських полях, зазвичай поблизу густозаселених місцевостей, щоб забезпечити собі постійний потік зацікавлених відвідувачів. Дизайн цих споруд щороку може бути абсолютно різним, все обмежується тільки фантазією виконавця. Недоліком послуги є її сезонність – діє з середини серпня по кінець жовтня, але при цьому власник отримує дохід не тільки від основної діяльності по збуту кукурудзи, а й від надання туристичних послуг протягом сезону. До того ж, послуга може бути циклічною, повторюватися кожного року, маючи при цьому різну інфраструктуру – кукурудза чи соняшник, і різні схеми лабіринтів.

Лабіринт відвідує одночасно певна група людей, що проходять інструктаж з техніки безпеки. На вході розміщується схема, а на території лабіринту розміщені пункти, де можна відмітити своє прибуття, а інструктори

таким чином можуть відслідкувати просування людини. Можуть бути влаштовані конкурси, квести, фестивалі, різноманітні тематичні свята, змагання на свіжому повітрі, що сприяє оздоровленню. Також можуть бути включені різні розважальні послуги: дитячі невеликі атракціони для дітей, солом'яні конструкції, поїздки на возах для перевезення сіна, оглядові екскурсії по фермі і околицях, збір яблук, вирізання гарбузових голів на Хелловін тощо. Доповненням розважальної програми може стати і годування домашніх тварин, демонстрація ковальської справи, стрижка овець тощо.

Кукурудзяний лабіринт – це розвага нової генерації, це новинка, що спричинить ажіотаж в Україні. Такий лабіринт став би чудовою альтернативою звичним для городян розвагам. Україна має значний ресурсний потенціал для впровадження цієї ідеї: площа земель, що є придатними для вирощування кукурудзи, становить - 17,6 млн. га [2].

Собівартість послуги невисока, а термін окупності – короткий діючого сезону (друга половина серпня – жовтень), оскільки паралельно поєднуються заняття агропромисловою діяльністю і надання туристичних послуг. Також включення такої новинки у додаткові послуги агросадиби, будь-якого готельно-ресторанного комплексу значно підвищить конкурентоспроможність не лише на регіональному і державному рівнях, а й дозволить вийти на міжнародний рівень.

Послуга прогулянки кукурудзяним лабіринтом, в деякій мірі, популяризує здоровий спосіб життя, оскільки надається на свіжому повітрі, включає різноманітні конкурси, спортивні змагання, квести тощо, що загартовують та приводять в тонус. При цьому, палити на полях, звісно ж, забороняється. Також, надання послуги матиме і певний соціальний ефект – збільшення кількості робочих місць та покращення виробничої та комунікаційної інфраструктури, естетики міських чи сільських околиць. Відвідувачі отримують і значне етичне задоволення від споглядання мальовничих околиць селища чи міста, відкритого простору полів.

Фактично, кукурудзяний лабіринт - це абсолютно новий бізнес з цілим рядом вимог: контролем людських потоків, організацією паркування автомобілів, страхуванням тощо.

Отже, затишна туристична ферма чи готельно-ресторанний комплекс, що пропонує послугу відвідування кукурудзяного лабіринту, може залучити значний потік туристів, приносячи своєму власникові стабільний додатковий дохід.

Кукурудзяний лабіринт – це інноваційний для України напрям агротуризму, що може підняти нашу державу на якісно новий рівень у світовій індустрії туризму.

Література:

1. Рутинський, М. Й. Міжнародний досвід організації сільського туризму / М. Й. Рутинський, Ю. В. Зінько // Географія та туризм: наук. збірник [ред. колегія: Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін.] - К. : Альтерпрес, 2010. - Вип. 5. - С 55-58.
2. Русан, В. М. Щодо шляхів підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення в Україні. Аналітична записка: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1129/>.